E NUMMER LISTE

Eksempler på farvestoffer E 100 - 199

E-nr.	Navn	Formål/ funktion	Tilsættes fx disse fødevarer	Fremstilling (naturlig eller syntetisk)
E 100	Curcumin (gurkemejefarve)	Rød, gul eller orange farve	Slik, frugtgrød, karry, remoulade, læskedrikke	Naturligt. Udvindes af gurkemejerod, der bruges til at lave krydderiet gurkemeje
E 102 E 122 E 124 E 129	Tartrazin Azorubin Ponceau 4R Allura Red			Syntetisk
E 120	Carminer			Naturligt. Udvindes fra skjoldlus, som lever på kaktusplanter i Mellem- og Sydamerika
E 132	Indigotin	Blå farve		Syntetisk
E 140	Chlorophyll	Grøn farve		Naturligt. Udvindes fra grønne blade
E 142	Green S			Syntetisk
E 153	Vegetabilsk kul	Sort farve	Bestemte oste, slik, frugtgrød, pålægssalater, karry, remoulade, læskedrikke	Naturligt. Fremstilles ved forkulning af forskellige planteråstoffer
E 160a	(Beta)-carotener	Gul farve og provitamin A (som i kroppen omdannes til vitamin A)	Bestemte oste, slik, frugtgrød, pølser, patéer, pålægssalater, karry, remoulade, marmelade, læskedrikke	Blandede carotener forekommer naturligt i mange fødevarer, især gulerødder. Beta-caroten fremstilles dog ofte syntetisk
E 160c	Paprikaekstrakt	Rød farve		Naturligt. Udvindes fra henholdsvis rød peberfrugt (paprika) og rødbeder
E 162	Rødbedefarve			

Eksempler på konserveringsstoffer E 200 - 299

E-nr.	Navn	Formål/ funktion	Tilsættes fx disse fødevarer	Fremstilling (naturlig eller syntetisk)
E 200 til E203	Sorbinsyre og sorbater, fx calciumsorbat	Hæmmer væksten af især gær- og skimmelsvampe (mug) samt visse bakterier. Benzoesyre og benzoater har størst effekt i et surt miljø, hvorfor der ofte tilsættes citronsyre (E 330) samtidig.	Frugtgrød, marmelade, syltede grøntsager, pålægssalater, sennep, ketchup, slik, frugt- og grøntsagssaft, læskedrikke	Sorbinsyre og dens salte, sorbater, forekommer naturligt i fødevarer som fx kirsebær og tomater, men fremstilles syntetisk.
E 210 til E 219	Benzoesyre og benzoater, fx natrium- eller calciumbenzoat			Benzoesyre kan udvindes fra det naturlige produkt benzoeharpiks, men fremstilles ofte syntetisk. Benzoater fremstilles ud fra benzoesyre.
E 220 til E 228	Svovldioxid og sulfitter, fx calciumsulfit	Hæmmer væksten af især bakterier, men også gær- og skimmelsvampe (mug). Bruges desuden som antioxidant i fx tørrede abrikoser, hvor det bevarer deres lyse farve.	Tørret frugt og grønt, syltede grøntsager, marmelade, kiks, krebsdyr, blæksprutter, slik, sennep, vin, frugt- og grøntsagssaft, læskedrikke	Svovldioxid er en luftart, der dannes ved forbrænding af svovl. Sulfitter er de salte, der dannes, når svovldioxid blandes med vand.
E 249 til E 252	Kalium- eller natriumnitrit og -nitrat	Hæmmer væksten af bakterier, især typen C. botulinum, der forårsager pølseforgiftning. Samtidig kan stofferne regulere kødprodukters smag og give dem en rødlig farve.	Kødprodukter som fx bacon, skinke, spegepølse og andre pølser. Nitrat må desuden bruges i kryddersild og bestemte oste.	Nitrat forekommer naturligt i planter, herunder visse grønsager. Med tiden omdannes nitrat i fødevarer til nitrit
E 260 til E 263	Eddikesyre og acetater, fx natrium- eller calciumacetat	Hæmmer væksten af de fleste sygdomsfremkaldende bakterier i fødevarer. Bruges desuden til at regulere surhedsgraden og give smag.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejdede fødevarer.	Eddikesyre kan fremstilles syntetisk eller naturligt ved gæring af alkohol. Acetaterne er salte, der fremstilles af eddikesyre.
E 270	Mælkesyre	Har en konserverende effekt og forstærker effekten af antioxidanter. Bruges desuden til at regulere sur-hedsgraden og give smag.		Kan fremstilles syntetisk eller naturligt ved gæring af kulhydrater.
E 296	Æblesyre			Forekommer vidt udbredt i naturen, fx i æbler, men fremstilles syntetisk.

Eksempler på antioxidanter E 300 - 399

E-nr.	Navn	Formål/ funktion	Tilsættes disse fødevarer	Fremstilling (naturlig eller syntetisk)
E 300 til E 302	Ascorbinsyre (vitamin C) og ascorbater, fx calciumascorbat	Forhindrer farveændringer i fødevarer (fx brun farvning af skåret frugt), der udsættes for ilt. Stabiliserer den røde farve i kød og bruges desuden til at regulere surhedsgraden.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejdede fødevarer.	Ascorbinsyre og dens salte, ascorbater, er et naturligt forekommende vitamin i bl.a. citrusfrugter og solbær, men fremstilles også syntetisk.
E 306 til E 309	Tocopheroler (vitamin E)	Hæmmer harskning af olie og fedt.		Naturligt. Udvindes fra fx sojabønneolie og majsolie. Nogle varianter fremstilles syntetisk.
E 322	Lecithin	Hæmmer harskning af fedt, men fungerer også som en emulgator, dvs. letter sammenblandingen af vand og olie.		Naturligt. Udvindes fra fx raps, soja eller æggeblommer.
E 330 til E 333	Citronsyre og citrater, fx dicalciumcitrat	Forstærker effekten af andre antioxidanter, fx ved at forhindre brunfarvning af skåret frugt. Bruges desuden til at regulere surhedsgraden.		Citronsyre forekommer naturligt i fx citroner. Citrater er salte, der fremstilles fra citronsyre.
E 334 til E 337	Vinsyre og tartrater, fx dikaliumtartrat			Vinsyre og dens salte, tartrater, forekommer vidt udbredt i naturen, fx i vindruer. Fremstilles som biprodukt ved vinproduktion.

E-nr.	Navn	Formål/ funktion	Tilsættes disse fødevarer	Fremstilling (naturlig eller syntetisk)
E 338 til E 341 E 343	Phosphorsyre og phosphater, fx dicalciumphosphat	Forstærker effekten af andre antioxidanter, har en konserverende effekt og anvendes som hævemiddel samt surhedsregulerende middel. Kan desuden binde vand og bruges derfor også som vandbindingsmiddel og antiklumpningsmiddel.	Bestemte oste, frugtgrød, is, slik, kiks, læskedrikke, morgenmadscerealier, kødprodukter som fx leverpostej, spegepølse og bacon	Naturligt. Fremstilles ud fra mineraler.

Hunde og katte:

☐ KUNSTIGE ANTIOXIDANTER: BHA og BHT (også kendt som E320 og E321) bruges i tørfoder til at forlænge madens holbarhedsdato unaturligt.

Eksempler på konsistensmidler E 400 - 499

E-nr.	Navn	Formål/ funktion	Tilsættes fx disse fødevarer	Fremstilling (naturlig eller syntetisk)
Fortykningsmiddel og stabilisator:				
E 400 til E 405	Alginsyre og alginater, som fx calciumalginat	Gør fødevarer mere tyktflydende og stabiliserer deres konsistens.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejdede fødevarer. Alginsyre og alginater bruges typisk i is for at give en flødeagtig konsistens. Carrageenan bruges typisk i kakaomælk for at undgå, at kakaopartiklerne klumper sammen.	Naturligt. Det er et kulhydrat, der udvindes fra tang.
E 407	Carrageenan			Naturligt. Det er et kulhydrat, der udvindes fra alger.
E 412	Guargummi	Gør fødevarer mere tyktflydende og stabiliserer deres konsistens.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejdede fødevarer. Guargummi bruges typisk i is, så det bedre kan tåle at blive tøet og frosset. Arabisk gummi bruges typisk i slik for at undgå, at sukkeret krystalliserer, og som bærestof for farve- og aromastoffer.	Naturligt. Det er et kulhydrat, der udvindes af frøene fra guarplanten (en bælgplante, der ligner soja).
E 414	Arabisk gummi			Naturligt. Det er et kulhydrat, der udvindes fra akacietræer.
E 420	Sorbitol	Stabiliserer og blødgør fødevarers konsistens. Bruges desuden som erstatning for sukker.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejde fødevarer undtagen drikkevarer. Bruges typisk i is for at undgå udkrystallisering og gøre konsistensen mere blød.	Forekommer naturligt i mange frugter, som fx rønnebær, æbler og pærer.
E 440	Pektin	Gør fødevarer mere tyktflydende.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejdede fødevarer. Bruges typisk i produkter med et højt sukkerindhold, som fx marmelade, desserter, is og ketchup.	Naturligt. Det fremstilles ud fra appelsin- og citronskaller, men findes i mange frugter og grøntsager.

Emulgator:				
E 431 til E 436	Polysorbater	Bruges både som stabilisator og emulgator; sidstnævnte gør det muligt at blande to væsker, der normalt ikke er blandbare.	E 431 må kun bruges i vin. De øvrige må bl.a. bruges i slik, tyggegummi, is, kager, desserter, frugtgrød, suppe og mayonnaise.	Syntetisk. Fremstilles ved en reaktion mellem sorbitol (E 420), fedtsyrer og ethylenoxid.
Fugtighedsbevarende middel:				
E 460 til E 469	Modificerede celluloser	Bruges bl.a. til at holde på vandet, så maden beskyttes mod udtørring. Bruges desuden til at gøre fødevarer mere tyktflydende og stabiliserer deres konsistens.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejdede fødevarer. Bruges typisk i kageovertræk til at holde på vandet og i slik for at undgå, at sukkeret krystalliserer.	

Eksempler på smagsforstærkere:

Smagsforstærkere				
E 620 til E 625	Glutaminsyre og glutamater, fx mononatrium-glutaminat (MSG)	Stofferne er i sig selv uden smag, men de bruges til at forstærke smagen af andre fødevarer. Det mest kendte af stofferne er MSG, også kaldet "det 3. krydderi", som traditionelt har været anvendt i Østen.	Må bruges i alle de fødevarer, der generelt må indeholde tilsætningsstoffer, dvs. alle forarbejdede fødevarer.	Glutaminsyre er en aminosyre, der udvindes fra hvede, soja eller grønsager. Glutamater er salte der fremstilles ud fra glutaminsyre.
E 640	Glycin/ natriumglycinat			Det er en naturlig bestanddel af kosten i form af aminosyrer, som er byggestenene i proteiner

Eksempler på sødestoffer E 950 - 967

Navn	Formål/funktion	Tilsættes fx disse fødevarer:	Fremstilling (naturlig eller syntetisk)
Sødestoffer			
Acesulfamkalium	Intense sødestoffer, der søder hhv. ca. 150, 200 og 400 gange mere end sukker.	Læskedrikke, frugtyoghurt, is, slik, kager, marmelade og sennep	Syntetisk. Aspartam består af to naturligt forekommende aminosyrer, som er byggestenene i proteiner.
Aspartam			
Saccharin			
Xylitol	Sødestof, der søder lidt mindre end sukker. Bruges desuden som konsistensmiddel.	Frugtyoghurt, is, slik, kager, marmelade og sennep	Fremstilles ved kemisk behandling af xylose (træsukker), der forekommer naturligt og især udvindes af birkebark.

Andre tilsætningsstoffer fra E 999 - E 1521

Navn	Formål/funktion	Tilsættes fx disse fødevarer:	Fremstilling (naturlig eller syntetisk)
E 620 - 900	Aromaforstærkere	Te, pålæg, E 620 Mononatriumglutamat er det mest anvendte (også kaldet det 3. krydderi eller MSG fra det engelske navn monosodium glutamate).	Nogle stoffer er naturlige og andre syntetiske. Det er stadig tilsætninger der kan være vanskelige for menneske og dyreceller at "arbejde med".
E 901 - 920	Overfladebehandlinger	Nødder, slik m.m.	Bivoks anvendes til overfladebehandling af f.eks. slik og tabletter for at give en blank overflade. Til frugter kan det anvendes for at erstatte frugternes naturlige vokslag, hvis dette er fjernet ved vask.
E 938 - 949	Emballagegasser eller drivgasser	Alle fødevarer inklusive vegetabilske økologiske og	Argon er en ædelgas. Argon anvendes bl.a. som pakkegas i forbindelse med fødevarer.

E 999 - 1520	Stoffer udenfor de andre områder, fx smagsforstærkere og modificerede stivelser Se mere på http://www.food4me.dk/modules/enumbers/ListEnumbers.aspx?	babymad (ifølge sagens natur dog kun de tæt indpakkede). Læskedrikke Jævning og fortykning med f.eks. stivelse for at gøre maden tykkere. Stivelseskilden kan være; hvedemel, mel af andre typer af korn, kartoffelmel m.m.	E 999 - Udtræk af kvillajabark (panamabark, sæbebark) fra træet Quillaia saponaria, som vokser i Sydamerika. Indeholder stoffer af typen, der kaldes saponiner, som har effekt som sæbe. E 1520 - Propylenglycol er kun tilladt som bærestof for tilsætningsstoffer og aromastoffer. Hvis der anvendes større mængder end tilladt, kan det også have konserverende og fugtighedsbevarende effekt.